

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media

RAPORT

la proiectul de lege pentru modificarea art.III din Legea nr.60/2022
pentru modificarea unor acte normative
(nr.398 din 26.12.2024)

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media în conformitate cu funcțiile și atribuțiile sale, în temeiul art.27 din Regulamentul Parlamentului, a examinat proiectul de lege nr.398 din 26.12.2024 pentru modificarea art.III din Legea nr.60/2022 pentru modificarea unor acte normative, inițiativa legislativă a dnei Liliana Nicolaescu-Onofrei, deputat în Parlament și comunică următoarele.

Proiectul a fost elaborat de către deputat, cu concursul specialiștilor Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.

În Nota de fundamentare, temei pentru elaborarea proiectului de lege este art.31 lit.a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, care stabilește că furnizorii publici de servicii media au misiunea de a asigura accesul universal al populației la o diversitate de servicii media audiovizuale generaliste și tematice, liniare și neliniare, furnizate inclusiv prin intermediul noilor platforme de comunicare, care să satisfacă necesitățile informaționale, educaționale și recreative ale tuturor grupurilor sociale de utilizatori. Statul are obligația să asigure accesul la posturile publice Moldova 1 și Moldova 2 pentru toată populația Republicii Moldova. Această obligație este realizată prin furnizarea de către Întreprinderea de Stat „Radiocomunicații” a rețelei de televiziune digitală terestră cu acoperire națională (Multiplexul Național A, MUX A), care astăzi asigură posibilitatea de recepție gratuită a 12 programe TV (având capacitatea maximă de 18 posturi TV) pentru circa 99% din populație, pe tot teritoriul țării, inclusiv, în regiunea Transnistreană.

În prezent, reieșind din datele Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova, din totalul de circa 959 mii de gospodării (cu excepția regiunii Transnistrene), circa 666 mii de gospodării sunt conectate la diferite abonamente TV cu plată. Respectiv, circa 293 mii de gospodării sunt cele care potențial recepționează gratuit semnalul MUX A. Luând în considerare și cele estimativ 211 mii gospodării din partea stângă a r. Nistru, auditoriul MUX A constituie estimativ circa 504 mii gospodării.

De la data de 1 mai 2022 și până la sfârșitul anului 2024, când expiră prevederile respective ale art.III alin.(3), finanțarea furnizării MUX A este asigurată prin intermediul mecanismului ajutorului de stat, acordat Î.S. „Radiocomunicații” de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. Aplicarea acestui mecanism a constituit o soluție pentru finalizarea tranziției și eliberarea frecvențelor utilizate anterior de TV analogic, pentru a le face disponibile pentru organizarea concursului pentru eliberarea licențelor pentru utilizarea frecvențelor inclusiv pentru comunicații

mobile de generația 5-a (5G). Mecanismul dat a permis asigurarea funcționării neîntrerupte a Multiplexului A, oferind tuturor radiodifuzorilor, care au obținut acest drept urmare a concursurilor organizate de Consiliul Audiovizualului, posibilitatea de a difuza programele sale prin intermediul MUX A, indiferent de capacitățile financiare ale acestora (gratuit). În perioada mai 2022-decembrie 2024, în baza Legii nr.60/2022, din contul subvențiilor din bugetul de stat au fost în total alocate mijloace în sumă de 84,3 mil.lei (24,8 mil.lei – în anul 2022, 34,5 mil.lei – în anul 2023, 25 mil.lei – în anul 2024). Este de remarcat, costurile suportate de întreprindere pentru asigurarea funcționării MUX A în anul 2024, din motivul insuficienței surselor alocate nu au fost acoperite integral și s-a creat un deficit de cca.12 mil.lei. În circumstanțele expuse, Î.S. „Radiocomunicații” a asigurat funcționarea MUX A pe parcursul lunilor septembrie-decembrie din contul surselor financiare proprii acumulate în conturi în perioada precedentă, preponderent până în anul 2022.

Introducerea unui tarif pe bază de cost pentru utilizarea multiplexului ar avea urmări semnificative. Fiecare dintre cele 12 posturi TV ar trebui să achite lunar o sumă exorbitantă de peste 400.000 de lei. Având în vedere că posturile private pot ajunge la publicul țintă prin alte canale (cablul, satelitul), ele nu vor fi interesate să suporte aceste costuri suplimentare. În consecință, întregul cost de funcționare a multiplexului va fi transferat asupra instituției publice Teleradio-Moldova. Pentru a asigura difuzarea posturilor publice Moldova 1 și Moldova 2 prin multiplex, va fi necesară alocarea unor fonduri suplimentare din bugetul de stat, într-o măsură echivalentă cu subvențiile acordate anterior Î.S. „Radiocomunicații”. În scopul asigurării în continuare, după 31.12.2024, a accesului populației pe întregul teritoriu al Republicii Moldova, inclusiv în regiunea Transnistreană, la programele TV din spațiul audiovizual național și prevenirea excluziunii sociale, se propune inițiativa legislativă care stabilește posibilitatea acordării ajutorului de stat furnizorului Multiplexului Național A pentru perioada anilor 2025-2028.

Este de menționat că, ținând cont de necesitatea asigurării respectării prevederilor art.31 lit.a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr.174/2018, în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2025-2028 pentru asigurarea furnizării serviciului de difuzare a programele TV din spațiul audiovizual național a fost prevăzută suma de 20 milioane lei, care va fi suficientă pentru primele 5 luni ale anului 2025 și în funcție de evoluția factorilor, care determină costul serviciului, va putea fi completată prin rectificarea ulterioară cu suma necesară pentru furnizarea serviciului pe perioada rămasă a anului.

În urma examinării și dezbaterii proiectului de lege, Comisia cu votul unanim al membrilor prezenți la ședință, **susține proiectul de lege și îl propune spre aprobare în prima lectură**, în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Liliana NICOLAESCU-ONOFREI,
Președintele Comisiei

ex.: Viorica Stratiev,
tel.: 022.820.584
e-mail: viorica.stratiev@parlament.md

Digitally signed by Nicolaescu-Onofrei Liliana
Date: 2024.12.26 11:50:34 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

